



ÚTMUTATÓ

ÓVODAPEDAGÓGIA SZAKMAI GYAKORLATOKHOZ

ÓVODAPEDAGÓGUS HALLGATÓK, GYAKORLATVEZETŐ ÓVODAPEDAGÓGUSOK SZÁMÁRA

2. félév

SZAKMAI GYAKORLAT 2. / Játéktevékenység

(egyéni, csoportos szakmai gyakorlat)

Frissítés: 2026. január 05.

Kedves Óvodapedagógus Hallgatók!

Szeretettel köszöntjük a Tokaj-Hegyalja Egyetem képzési rendszerében!

Minden félévben *Útmutató* segíti a gyakorlatokon való részvételt, a munka szervezését és a hallgatói feladatok megoldását és a követelmények teljesítését.

Ebben a dokumentumban megtalálják a tudnivalókat: a tanegység leírásait, a félévzárás módját, a tantárgyi követelményeket.

Kérjük, figyelmesen olvassa a következő oldalakat, melyek – többek között – az alábbi fontos információkat tartalmazzák a szakmai gyakorlattal kapcsolatban:

- mikor és hogyan kell megjelennie a gyakorlólhelyen,
- kinél kell jelentkeznie megérkezésekor,
- mit kell magával hoznia,
- milyen feladatokat kell elvégeznie,
- hogyan igazoltassa gyakorlatát,
- mi a teendője, ha betegség miatt nem tud részt venni a gyakorlaton.

Kívánunk Önnek hasznos szakmai tapasztalatszerzést! Reméljük, hogy az óvodáról és az óvodapedagógusi tevékenységekről számos ismerettel, élménnyel gazdagodik a szakmai gyakorlatok során!

Kedves Mentor Óvodapedagógus!

Szeretettel köszöntjük a Tokaj-Hegyalja Egyetem képzési rendszerében!

Ebben a félévben, Önök is részt vesznek az óvodapedagógus hallgatók 2. félévi szakmai gyakorlati képzésének folyamatában.

A sokrétű képzési feladatot útmutatóval segítjük, amely információkat tartalmaz a félév szakmai gyakorlatával kapcsolatban.

Kérjük, hogy az útmutatóban leírtak alapján szervezzék, irányítsák a hallgatók munkáját.

A minőségi mentorálás érdekében javasoljuk, hogy az egyéni gyakorlat idején **egy mentor egy időben csak egy hallgatót kísérjen**, így biztosítva a személyre szabott figyelmet és támogatást.

Kérjük, hogy a mentorálás során, az útmutató szerint járjon el és segítse az óvodapedagógus hallgatókat feladataik megvalósításában!

Ha az információkon kívül bármilyen kérdésük felmerül, tisztelettel áll rendelkezésükre a gyakorlatvezető oktató:

Tokaj-Hegyalja Egyetem, Sárospatak

Dr. Lívják Emília, tanszékvezető egyetemi docens

livjak.emilia@unithe.hu

+ 36-30-9982-528

1. Általános tudnivalók, irányelvek

- Az *Útmutató* az egyetemi honlapon olvasható, illetve onnan letölthető, nyomtatható.
- A gyakorlatot az *Útmutatóban* rögzített módon kell teljesíteni.
- A szakmai gyakorlati tantárgy vezetője az *egyéni gyakorlat esetében a mentor óvodapedagógus*, a *csoportos gyakorlat esetén a gyakorlatvezető oktató*. Ők segítik a hallgatók szakmai gyakorlatát, ellenőrzik és értékelik a feladatok, követelmények, elvárások teljesítését, ellenőrzik a jelenlétet és a megjelenés módját, vezetik az összesítő jegyzéket.
- A hallgatók gyakorlati képzésre történő beosztását az adott tanegység óvodai gyakorlátaért felelős gyakorlatvezető oktató és az óvoda vezetője készíti el. Az egyes hallgatókra vonatkozó konkrét beosztást ők közlik. Az óvodai gyakorlat megkezdésének feltétele az egészségügyi alkalmasság, melyről szóló orvosi igazolást, egészségügyi kiskönyvet minden gyakorlati félév elején a gyakorlatvezető oktatónak és a mentor óvodapedagógusnak kell bemutatnia.
- Az óvodai gyakorlat teljesítése a mindenkori aktuális járványügyi szabályok betartásához kötött.
A járványügyi szabályok változásait az egyetemi honlapon közzéteszük. Tájékozódjon az óvoda helyi rendelkezéseiről, és eszerint járjon el.
- A jelenlétet az aktuális egyetemi TVSZ szabályozza,
https://www.unithe.hu/common/uploads/dokumentumok/alap/the_hkr_18_2024_2025_10_16_4_1730285981.pdf
- A hallgató a nyitó és záró kontaktóráról, és az egyéni és csoportos gyakorlatról nem hiányozhat. Amennyiben betegség miatt nem tud megjelenni, távolmaradását legkésőbb a hiányzás napján 7.30-ig jeleznie kell a tantárgy vezetőjének. A hiányzásáról szóló orvosi igazolást a következő gyakorlati napon be kell mutatnia. A gyakorlat pótlására igazolt hiányzás esetén a gyakorlatvezető oktatóval és a mentor óvodapedagógussal egyeztetve, a szorgalmi időszakban előre szervezett időpontban van lehetősége. A hiánnyal töltött napokat igazolás mellett is mindenképpen pótolnia kell.
- A hallgatótól elvárjuk, hogy a gyakorlaton az alkalomhoz illő ruházatban jelenjen meg. Magatartását, megjelenését illetően köteles betartani a gyakorlati hely házirendjében foglaltakat.
- Általános követelmény a szabad mozgást lehetővé tevő, a munkavégzéshez alkalmas, kulturált öltözköztetés: zárt cipő viselése, a feltűzött haj, a megfelelő derékmagasságú nadrág, a köldököt takaró blúz, a szolid és biztonságos ékszerviselet; testékszerek, műkörmök és az erős smink mellőzése. A megjelenésre vonatkozó előírások betartását a tantárgy vezetője ellenőrzi. Amennyiben a hallgató megjelenése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt.
- A gyakorlatokon kezdés előtt 15 perccel kell megjelennie, kezdésre már átöltözve (kényelmes ruházat, váltócipő) a csoportszobában kell lennie.
- A szakmai gyakorlat ideje alatt *szakmai dokumentációt* vezessen a megadott feladatsor alapján, a mentor óvodapedagógus instrukciói, iránymutatásai szerint.
- A csoportos gyakorlat során a barátkozó szándékú kisgyermek figyelmét az érintett hallgató finoman vezesse vissza a csoport tevékenységéhez.

- A hallgatók csoportszobában történő étkezése pedagógiai és higiénés okok miatt semmilyen formában nem megengedett.
- A levelező tagozatos hallgatók feladatai és kötelezettségei megegyeznek a nappali képzésben résztvevőkével, az előírt összes óraszám is azonos a felsőoktatási törvény szerinti KKK útmutatási alapján.
- A szakmai gyakorlaton vezetett, és a hallgató által kidolgozott szakmai dokumentáció a hallgató **portfóliójának** a része. A kurzus végén a gyakorlatvezető oktató ellenőrzi, hogy a hallgatók az anyagot pdf. dokumentumban elektronikus mappában tárolják, és a megadott egyetemi kurzus moodle felületére határidőn belül feltöltik.
- A hallgató munkájának záró minősítését a gyakorlatvezető oktató és a mentor óvodapedagógus együttes értékelése adja. A minősítés akkor eredményes, ha mindkét részjegy – egyéni és csoportos gyakorlat részterület jegye – legalább elégséges. A gyakorlatvezető oktató a *záró minősítést* a szorgalmi időszak végén, a szabályzatban előírt határidőig bejegyzzi a NEPTUN rendszerbe.

A gyakorlati képzés átfogó célja:

Az óvodapedagógus hivatásra való felkészítés, a szakképzési és kimeneti követelmények szerinti szakmai kompetenciák kialakítása, elmélyítése. Ismereteket és élményeket nyújtani az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól, a gyermekekkel való bánásmódról, az óvoda intézménye és a család kapcsolatáról, a felnőtt és a gyermek viszonyáról. A gyakorlati képzés fejleszti azokat a jártasságokat, készségeket és képességeket, amelyek alkalmassá teszik a hallgatót a 3-7 éves korú gyermekek gondozására, nevelésére. A gyakorlatok során elvégzett feladatok segítik az elméleti ismeretek mélyülését, és megalapozzák a végzés utáni szakmai munkát, valamint a további tanulmányokat.

Eljárás levelező tagozaton:

- a hallgató a szakmai egyéni gyakorlatát – a szabályoknak megfelelően – a mentor óvodapedagógus vezetésével a saját maga által választott külső gyakorló helyszínen végzi el. A gyakorlati hely pontos adatai egy összegző táblázatban összesítésre kerülnek és január 15-ig eljuttatásra kerülnek a gyakorlatvezető oktatónak.
- a hallgató a szakmai csoportos gyakorlatát a gyakorlatvezető oktató vezetésével és az oktató által kijelölt helyszínen végzi el - a szabályoknak megfelelően, a mintatantervben szereplő csoportos gyakorlat óraszámának legalább az 1/3-át kell letölteniük.
- tantárgyanként **elkészíti a – külön egyéni és csoportos – Pedagógiai naplóját, melyet elektronikus formában – a gyakorlatvezető oktatóval egyeztetve - a mellékletekkel együtt (jelenléti összesítők, értékelő lapok stb.) értékelésre feltöltik a kurzushoz tartozó moodle felületre a gyakorlatvezető oktató által meghatározott időpontig.**

2. A félév szakmai tantárgyának tanegységeirése

Tantárgy neve:	Szakmai Gyakorlat 2.
Tárgyfelelős:	Dr. Lívják Emília
Tantárgy oktatója:	Dr. Lívják Emília
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A tantárgy célja az óvodáskorú gyermekekkel való kapcsolatteremtő és kommunikációs képesség fejlesztése, az önálló részvétel a gyermekcsoport körüli gondozási és szervezési feladatokban, a csoportban folyó munka jellegű tevékenységek önálló irányítása, valamint a játéktevékenységek irányításához, szervezéséhez szükséges módszertani ismeretek alkalmazása, a gyermekközpontú szemléletmód elsajátítása, a pedagógiai napló szakszerű vezetésének elsajátítása, és az óvodapedagógusi teendők mélyebb megismerése a pályaismeret gazdagítása.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	- Játék objektív, szubjektív feltételeinek megteremtése, játékra ható viselkedése, játzóképesége, a játék tartalmának bővítése, gazdagítása - A szabad, folyamatos játéktevékenység fejlesztési lehetőségeinek tervezése, megteremtése, lebonyolítása, a tervezett, alkalomhoz kötött és spontán tevékenységek keretein belül - A gyermekközpontú szemléletmód legfőbb ismérvei
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	- Az óvodáskorú gyermekekkel való kapcsolatteremtő és kommunikációs képesség fejlesztése - Egyre önállóbb részvétel a gyermekcsoport körüli gondozási és szervezési feladatokban - A csoportban folyó munka jellegű tevékenységek egyre önállóbb irányítása - A játéktevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani ismeretek alkalmazása - A pedagógiai napló feljegyzéseinek szakszerű vezetése, a megfelelő szakmai nyelvezet és kifejezőskultúra használata. - Az óvodai gyermekcsoportba bekapcsolódó hallgatótárs megfigyelése, - Az óvodapedagógusi teendők mélyebb megismerése, a pályaismeret gazdagítása. - Megfelelő szakmai nyelvezet és kifejezőskultúra használata, - A megfigyeléseket rögzítő dokumentumok szakszerű vezetése.
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	- <i>Óvodai Nevelési Országos Alapprogram</i> - <i>A szakmai gyakorlat helyszínélül szolgáló óvoda helyi pedagógiai programja</i> - <i>Az Óvodai nevelés című folyóirat aktuális, vonatkozó írásai</i> - B. Méhes Vera: <i>Az óvónő és az óvodai játék</i>. Calibra, Budapest, 2018 ISBN: 9637740619

	- Kovácsné Bakosi Éva: <i>A játzóképeség, mint a kisgyermekkel foglalkozók kulcskompetenciája</i> Debrecen. 2008. ISBN: 9789637292316	
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	- Körmöczy Katalin: <i>A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában</i>, Flaccus kiadó 2019 ISBN: 9786155278365 - Körmöczy Katalin: <i>Óvodapedagógiai kislexikon</i> , Flaccus kiadó 2015, ISBN: 9786155278174	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: 2 óra/félév	Gyakorlati óra óraszám: egyéni gyakorlat 60 óra / félév csoportos gyakorlat 45 óra / félév
Az alkalmazott oktatási módszerek:	óvodai csoportban történő tapasztalatszerzés tapasztalati tanulás kooperatív technikák magyarázat megbeszélés problémaalapú tanulás szemléltetés hallgatói kiselőadás	
Az értékelés módja:	Gyakorlati jegy Pedagógiai Napló készítése A szakmai gyakorlat portfóliójának összeállítása Félévzáró összegző prezentáció bemutatása Folyamatos formatív értékelés Az egyéni, csoportos gyakorlat, a portfólió elemeinek feltöltése a moodle felületre, és a félév végi összegző prezentáció bemutatása az év végi értékelés kritériuma 0-59% elégtelen 60%-69% elégséges 70%-79% közepes 80%-89% jó 90%-100% jeles	
Az értékelés kritériuma:	A gyakorlatokon való részvétel Hiányzás nem megengedett. Az esetleges hiányzást pótolni kell.	
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők (<i>nem a KKK kompetencia-elemeinek másolását kérjük</i>).	Jól ismeri az óvodáskorú gyermekek személyiségfejlődésének jellemzőit, és tisztában van azzal, milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy ez a fejlődés megfelelően kibontakozhasson. Átlátja a játék jelentőségét a kisgyermek életében, ismeri annak külső (objektív) és belső (szubjektív) feltételeit. Tudja, hogy az óvodapedagógus viselkedése miként befolyásolja a gyermeki játékot, és ennek megfelelően képes alakítani saját szerepét. Tájékozott az óvodai tervezés különféle szintjeiben és módszereiben.	

	Ismeri, hogyan lehet élménygazdag, tartalmas mindennapokat szervezni az óvodában. Tisztában van azzal, hogy a játék milyen meghatározó szerepet játszik a gyermek fejlődésében. Ismeri azokat a módszereket, amelyek a játéktevékenység támogatásához szükségesek. Gyermekek között gondolkodik, képes a játék indirekt – tehát nem irányító, hanem ösztönző – vezetésére, és maga is aktív, kreatív játszótárs. Hatékonyan alkalmazza pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismereteit a mindennapi nevelési gyakorlatban. A gyermekcsoport életkori sajátosságait figyelembe véve képes megfogalmazni a megfelelő nevelési célokat, feladatokat és tartalmakat. Képes differenciáltan irányítani a gyerekeket, jól tud facilitálni, megfigyelni, elemezni és értékelni. Figyelemmel kíséri a 3–7 éves gyerekek személyiség- és képességfejlődésének jellemzőit. Felkészült az óvodai gondozási feladatok ellátására is, odafigyel a gyerekek testi-lelki jólétére. Nyitott és elkötelezett a gyermeki tapasztalatszerzést segítő módszerek és tevékenységek iránt. Fontosnak tartja a nevelési folyamat sokoldalú elemzését és értékelését. Támogatja a közös gondolkodást, együttműködésre törekszik kollégáival a gyermekek nevelésében és gondozásában. Kész a csapatmunkára, hisz a közös célok erejében. Felelősséggel végzi munkáját, elkötelezett a rábízott gyerekek iránt, és odafigyel az óvodai közösség egészének működésére. Tudatosan vállalja döntéseit az óvodai nevelés tervezése és megvalósítása során, tisztában van azok következményeivel. Saját tapasztalataira építve reflektív módon fejlődik, és tudatosan irányítja szakmai útját.
--	---

3. A gyakorlati idő feladatai, megfigyelési szempontjai

3.1. EGYÉNI GYAKORLAT

A tantárgy neve: Szakmai Gyakorlat 2. / játéktevékenység

A hallgató feladata az egyéni gyakorlatot megelőzően:

- Olvassa el az óvoda vagy a fenntartó honlapján az *óvoda Pedagógiai Programját*.
- Tanulmányozza az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját (2025), különösen az alábbi fejezeteket: *Az óvodai nevelés feladatai fejezetből „Az egészséges életmód alakítása” és „Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés” részeket; Az óvodai élet megszervezésének elvei fejezetből „Az óvodai élet megszervezése” és „Az óvoda kapcsolatai” részeket; Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai fejezetből: „Játék”, fejezetet. Jegyzetelje ki a pedagógiai naplójába.*
- **“Az előző félév tapasztalatai”** reflexió, benyomások, tapasztalatok rövid összegzése írásban.
- **„Mit várok a II. félévtől?”** címmel elvárások megfogalmazása
- **Fejlesztési terv készítése a II. félévre** (Minta a mellékletben)

Megjegyzés:

A tervezés során kérem használják egyetemünk oktatói által készített, az alábbi linken elérhető legfrissebb szakirodalmat.

Tervezés és fejlesztés az óvodában

http://real-j.mtak.hu/24657/1/SPF_2022_29.pdf

1. hét

1. nap

- Írja le a csoport heti- és napirendjét!
- Figyelje meg és jegyezze le a csoport szokás- és szabályrendszerét!
- Figyelje meg és írja le, milyen játékterek vannak a csoportban!
- Benyomások, reflexiók

2. nap

- Figyelje meg és írja le a délelőtti gondozási tevékenységeket, feladatokat!
- Ismerje fel és jegyezze le a mentor óvodapedagógus szerepét a gondozási feladatok ellátásában!
- Ismerje fel és jegyezze le a dajka/pedagógiai asszisztens szerepét a gondozási feladatok ellátásában!
- Kérjen segítséget a mentor óvodapedagógustól a következő heti terveinek elkészítéséhez, és a következő napra hozza bő vázlatát, tervezeteit az elképzeléseivel.
- Benyomások, reflexiók

3. nap

- Jegyezze le a mentor óvodapedagógustól kapott gondozási feladatát és annak tapasztalatát! Igyekezzen bekapcsolódni a gondozási feladatok ellátásába.
- Írjon konkrét példákat arra, hogyan valósul meg a differenciálás a gondozási feladatok ellátásánál!
- Figyelje meg, hogy melyek azok a gyermeki igények, melyek testi szükségletként jelennek meg a napirend valamely időszakában (táplálkozás, tisztálkodás, öltözködés, mozgás)!
- Figyelje meg saját magát, hangerejét, hanghordozását, a gyerekek közötti mozgását!

Mit tapasztalt, milyen korrekciókat vezetett be az első napok tapasztalatai alapján!

Jegyezze le minél részletesebben az észrevételeit.

- Tervezzen a heti témához, projekthez illeszkedően saját készítésű játékot a gyermekek részére.
- Beszélje meg az ön által eltervezett tevékenységek vázlatát és készítsen belőle részletes tervezetet.
- Benyomások, reflexiók

4. nap

- Ismerje fel és rögzítse, hogy milyen játékfajtákat látott!
- Írjon konkrét példákat arra, hogy eddig milyen játéktémákat látott! Hogyan kapcsolódott a heti témához?
- Rögzítse, hogy milyen játéktevékenységekbe próbált bekapcsolódni és milyen eredményességgel! Rögzítse a bekapcsolódás formáit.
- A következő heti elkészített tervezeteinek vázlatát beszélje meg a mentor óvodapedagógussal.
- Kapcsolódjon be a gondozási feladatok ellátásába.
- Benyomások, reflexiók

5. nap

- Kísérje figyelemmel és segítse a gyermekek játéktevékenységét. Írja le tapasztalatait!
- Figyelje meg és írja le, melyek a kedvelt játéktevékenységek a csoportban!
- Elemezzen egy szabadon választott - csoportszobai vagy udvari- játékszert (miből készült, mérete, funkciója, hol használják, ki vagy kik használják, kiknek ajánlja...)!
- Kapcsolódjon be a gondozási feladatok ellátásába.
- A következő heti elkészített tervezeteit véglegesítse a mentor óvodapedagógussal.
- Benyomások, reflexiók

2.hét

1. nap

- Vezesse egyre nagyobb önállósággal tervei alapján a gondozás és játéktevékenységet.
- Saját készítésű játékát/ait vezesse be a gyermekek játéktevékenységébe.
- Jegyezze le a mentor óvodapedagógustól kapott gondozási feladatát és annak tapasztalatát!
- Figyelje meg és írja le, milyen mozgás lehetőségeket biztosított a mentor óvodapedagógus a nap folyamán!
- Mutassa be az óvoda udvarát. Indokolja meg miért ideális játéktér!
- Aktívan kapcsolódjon be a mindennapos mozgás lebonyolításába.
- Benyomások, reflexiók

2. nap

- Vezesse egyre nagyobb önállósággal tervei alapján a gondozás és játéktevékenységet.
- Írjon példákat az aktuális napi játékban alkalmazott ismeretnyújtási lehetőségek megragadására!
- Jegyezze le, hogyan ragadja meg a mentor óvodapedagógus a délelőtti folyamán adódó spontán lehetőséget/ lehetőségeket a mesélésre, verselésre!
- Írjon konkrét példákat milyen munkajellegű tevékenységeket látott!
- Aktívan kapcsolódjon be a mindennapos mozgás lebonyolításába.
- Benyomások, reflexiók

3. nap

- Vezesse egyre nagyobb önállósággal tervei alapján a gondozás és játéktevékenységet.
- Jegyezzen le egy játékközben felmerült konfliktus helyzetet (konfliktus megnyilvánulása, probléma oka, résztvevői, megoldása)!
- Írja le, hogy hogyan teremtett kapcsolatot a gyermekekkel!

- Írjon példát a mentor óvodapedagógus a gyerekekkel, és a felnőttekkel való kommunikációjára!
- Aktívan kapcsolódjon be a mindennapos mozgás lebonyolításába.
- Benyomások, reflexiók

4. nap

- Vezesse egyre nagyobb önállósággal tervei alapján a gondozás és játéktevékenységet.
- Jegyezze le a mentor óvodapedagógustól kapott gondozási feladatát és annak tapasztalatát!
- Írjon konkrét példákat arra, hogyan jelent meg a gyermekközpontú szemléletmód a délelőtti folyamán!
- Előzetes megfigyeléseire alapozva fejlesszen tovább egy kedvelt játéktevékenységet úgy, hogy a gyermekekkel közösen készíti el a játékhoz szükséges eszközt, és jegyezze le a tapasztalatát!
- Aktívan kapcsolódjon be a mindennapos mozgás lebonyolításába.
- Benyomások, reflexiók

5. nap

- Vezesse egyre nagyobb önállósággal tervei alapján a gondozás és játéktevékenységet.
- Aktívan kapcsolódjon be a mindennapos mozgás lebonyolításába.
- Kapcsolatom alakulása a gyermekekkel (mi sikerült, mi nem?).
- Kitűzött céljaim hogyan valósultak meg?
- Személyes elvárásaimnak sikerült-e megfelelni?
- Jegyezze le, melyek voltak az óvodai munka öröme, nehézségei.
- Benyomások, reflexiók
- Készítse el az összegző önreflexióját.

3.2. CSOPORTOS GYAKORLAT

A tantárgy neve: Szakmai Gyakorlat 2. / játéktevékenység

A hallgató feladata a csoportos gyakorlatot megelőzően:

- Olvassa el az óvoda vagy a fenntartó honlapján az óvoda *Pedagógiai Programját*.
- **Tanulmányozza az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját, különösen az alábbi fejezeteket:**
Az óvodai nevelés feladatai fejezetből „Az egészséges életmód alakítása” és „Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés” részeket; Az óvodai élet megszervezésének elvei fejezetből „Az óvodai élet megszervezése” és „Az óvoda kapcsolatai” részeket; Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai fejezetből: „Játék”, fejezetet.

- **Megfigyelési szempontok:**

1. alkalom

- Figyelje meg a csoportban zajló játéktevékenységeket és nevezze meg az előforduló játékfajtákat!
- Figyeljen meg egy gyermeket játéktevékenység közben (15-20 perc), megfigyelését rögzítse!
- Figyelje meg és írja le, hogy hogyan teremtette meg a mentor óvodapedagógus a játék feltételeit (szubjektív, objektív)!

2. alkalom

- Jegyezzen le egy példát a játékban rejlő ismeretnyújtási lehetőség megragadására a délelőtti során!
- Figyelje meg és rögzítse, hogy a dajka/pedagógiai asszisztens/az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa, hogyan segíti a mentor óvodapedagógus munkáját a szabad játék közben és a gondozási feladatok teljesítésében!
- Figyelje meg és írjon példákat arra, hogy a csoport szokás- szabályrendje hogyan igazodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz!

3. alkalom

- Figyeljen meg és írjon le egy játékszituációt gyermek-gyermek között!
- Figyelje meg és írja le a mentor óvodapedagógus gondozó, nevelő tevékenységét!
- Írjon le a mentor óvodapedagógus nevelő tevékenysége során fellépő problémát!

4. alkalom

- Figyelje meg és rögzítse a mentor óvodapedagógus és munkatársai közötti együttműködést!
- Jellemezze a mentor óvodapedagógus attitűdjét!
- Elemezzen egy gyermeki játékszituációt (mit csinálnak, mit mondanak, érzelmeik, játék menete, eszközök, helye, gyermekek életkora, neme...)!

5. alkalom

- Figyelje meg, és írja le, hogy a mentor óvodapedagógus az érkező gyermekekkel hogyan vette fel a kapcsolatot!
- Figyelje meg és jegyezze le a gyermekközpontú szemléletmód megnyilvánulásait a csoportban!
- Elemezzen egy játékszituációt (gyermek-gyermek vagy gyermek-óvodapedagógus)!

6. alkalom

- Figyelje meg és írja le, hogyan szolgálja a csoport napirendje a gyermekek érdekeit!
- Írjon példákat arra, hogyan osztotta meg a mentor óvodapedagógus a figyelmét a csoportban!
- Figyelje meg és írja le, hogy hogyan differenciál a mentor óvodapedagógus a gondozási feladatok során?

7. alkalom

- Figyeljen meg és írjon le egy játéksituációt gyermek-óvodapedagógus között!
- Figyelje meg és írja le, milyen gyermeki kreativitást inspiráló anyagokat, eszközöket biztosít a mentor óvodapedagógus a játékhoz!
- Összegezze röviden benyomásait, gondolatait, tapasztalatait a csoport játékaival és a csoport játékvékonyságával kapcsolatban!

4. Javasolt szempontsor az óvodapedagógus szakos hallgató folyamatos munkájának elemzéséhez, értékeléséhez (önreflexióhoz is ajánljuk)

Általános szempontok:

- kapcsolatteremtése, kapcsolattartása a gyermekekkel, a gyermekcsoporttal;
- óvodapedagógiai attitűdje (segítő, támogató, koordináló, a gyerekekkel együttműködő, szeretetteljes, empátikus, toleráns stb.);
- az óvodai életbe történő beilleszkedése, kollegiális kapcsolata és kommunikációja az óvodapedagógusokkal és dajkákkal;
- a szülőkkel való kapcsolata (kölsönös tisztelet és elfogadás);
- a pedagógiai és a működést segítő dokumentumok tartalmával való azonosulása;
- a gyermeki személyiség figyelembevétele, a csoport összetételéből adódó lehetőségeknek, a differenciálás elvének megfelelő alkalmazása (eltérő életkor, képesség);
- a csoport mindennapjainak új ötletekkel való gazdagítása;
- emberi kapcsolata a mentorral, ennek hatása a tervező munkára, annak gyakorlati megvalósulására;
- tervezőmunkája, pedagógiai/pszichológiai/módszertani felkészültsége, feladatainak elvégzése;
- bekapcsolódása a gyerekek játékába, a gondozási teendők ellátásába, a fő tevékenységekbe;
- fokozatos önállósága, megfelelő kezdeményezőkészsége;
- figyelemmegosztása, szervezőkészsége, reagáló-, konfliktusmegoldó képessége;
- elemző-, értékelő képessége, realitásérzéke;
- munkájának pozitívumai, esetleges hiányosságainak háttere, okai.

Játék:

A játék feltételei, téri – tárgyi környezete

- Hogyan teremti meg az óvodapedagógus a játék objektív és szubjektív feltételeit?
- A játékhoz biztosított hely megfelel-e a gyermeki igényeknek? Írja le a játékteret!
- Hogyan biztosított a meglévő játékszerekhez való hozzáférés tudatos fluktuációjukkal együtt?
- Milyen gyermeki kreativitást inspiráló anyagokat, eszközöket biztosít az óvodapedagógus a játékhoz? Lát-e példát építkezésre, barkácsolásra, stb.? Jegyezze le ezeket!
- Írja le azokat a helyszíneket, amelyek alkalmasak szerepjáték kialakulására?
- Hogyan biztosítja a gyermeki igénynek megfelelő szabad játékot a napirend?
- Hogyan biztosított a játék mellett más tevékenység helyek kialakítása?

A gyermek – óvodapedagógus kapcsolata játék során

- Hogyan alakítja az óvodapedagógus a csoport légkörét az elmélyült játék megteremtéshez? Részletesen elemezze az óvodapedagógus hangját, hangszínét, stílusát, értékelje játékban vállalt szerepének milyenségét, ötletek adását, segítségnyújtásának milyenségét, metakommunikációjának megfelelőségét, stb.
- Mi a jellemzőbb a megfigyelt tevékenység alatt? - A személyes kontaktus, a gyermek közelében való elhelyezkedés, kötetlen beszélgetés, a gyermek játéktevékenységének pozitív tükrözése, a gyermek által kért segítség biztosítása, vagy a frontális közlés? Írjon ezekre példákat!
- Hogyan fejezi ki az óvodapedagógus az érzelmeit?
- Hogyan támogatja (facilitálja) az óvodapedagógus a gyermekek játéktevékenységeit?
- Írjon példákat, hogyan képes az óvodapedagógus áttekinteni a gyerekcsoport egységét?

- Észreveszi-e az óvodapedagógus a gyerekek közt kialakuló konfliktusokat, a veszélyeket hordozó elképzeléseket, hogyan kontrollálja, segíti azok megoldását, megállítását?
- A játéktevékenység teljes időtartama alatt, az óvodapedagógus milyen szervezési feladatokat lát el és ezek mennyiben indokoltak? Mindezt hogyan oldja meg?
- A játékidő alatt felmerülő gondozási tennivalókat észreveszi-e az óvodapedagógus, hogyan valósítja meg a differenciált gondozást, milyen a gyerekekkel való kapcsolata a gondozási tevékenység közben?
- Észlel-e különbségeket a SNI vagy tehetséges gyermek és a többségi gyermek játékának támogatásában? Ha igen, írja le!

A játék fajtái, tartalma

- Írja le a megfigyelhető játékfajtákat!
- Megfelel-e játéktevékenység a gyerekcsoport, illetve egy-egy gyermek igényeinek? Milyen példákat lát erre?
- Írja le, a játékidőben felfedezhető párhuzamos tevékenységeket!
- Nevezze meg milyen tevékenységet integrált tervezetten, az óvodapedagógus a játékba!
- Milyen szokásokat, szabályokat figyelt meg a szabad játékban?
- Milyen munkajellegű tevékenységek végzését figyelt meg a játék során? Írja le a látott tevékenységeket!

Gondozási feladatok, munka jellegű tevékenységek:

- támaszkodása a csoport szokásaira, a gyerekek önállóságára;
- a feladatok, célok megvalósítása, ezek hozzájárulása a szakmai fejlődéshez (erőfeszítés mértéke, motiváció, ráfordított idő és energia / siker mértéke);
- a gyermekközpontú szemlélet alkalmazása és hatása (hozzájárulás a gyermekek neveléséhez, komfortérzetük erősítéséhez, érzelmi életük gazdagításához, értelmük fejlesztéséhez);
- figyelemmegosztása;
- a gyermekek motiválása, segítése, megnyilvánulásai/munkálkodásai értékelése.

5. Pedagógiai napló tartalma (Egyéni és csoportos gyakorlat esetén is)

Fedlap:

- a lap tetején középen az egyetem logója
- a lap közepén: Pedagógiai napló
- lap alján, jobb oldalon: hallgató neve, neptun kódja, évfolyam és tagozat
- lap alján, bal oldalán: a gyakorlatért felelős oktató neve és beosztása

1. Adatok az óvodáról:

- név, cím, OM azonosító
- óvodavezető neve
- gyermeklétszám, csoportok száma

2. Az adott gyermekcsoport főbb adatai (csoportnapló alapján):

- csoport neve
- csoportban dolgozó óvodapedagógusok és dajkák neve
- csoport névsora (nem írható teljes név!), jelek
- heti rend
- napirend
- nevelési tervből „Egészséges életmód alakítása” és „Az érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés” rész
- a csoport szokás és szabályrendszere

2. A megadott megfigyelési szempontok szerinti tapasztalatok részletes rögzítése

3. Gondozási-, játéktervek, projekttervek elkészítése, elemzések a megadott tartalmi és formai követelmények alapján.

4. Egyéni gyakorlat esetén

- hallgatói összegző **önreflexió** minden napról és
- mentori összegző reflexió a gyakorlat végén.

A mentori összegző reflexió tartalmazza az egyéni gyakorlat érdemjegyét.

6.A gyakorlatok értékelése

- Az értékelés módja mindkét tantárgynál: **gyakorlati jegy**. A hallgató munkájának záró minősítését a gyakorlatvezető oktató és a mentor óvodapedagógus együttes értékelése adja. A minősítés akkor eredményes, ha **mindkét részjegy** – egyéni és csoportos gyakorlat részterület jegye – legalább elégséges. A gyakorlatvezető oktató a **záró minősítést** a szorgalmi időszak végén bejegyzi a nyilvántartó rendszerbe (NEPTUN).

Egyéni gyakorlat értékelése

Az értékelés módja: **gyakorlati jegy**.

A gyakorlati jegy megállapításához mind a szöveges tartalmakat, mind a mért teljesítményt figyelembe kell venni.

A mért teljesítmény (max. 100 pont) összetevői:

- szakmai dokumentáció vezetése (megfigyelések, reflexiók, tevékenység tervezetek) max. 40 pont;
- gyakorlati feladatok teljesítése (megvalósítás) max. 40 pont;
- önreflexió (napi szóbeli önértékelések) max. 20 pont;

A gyakorlati jegy megállapítása:

Jeles (5) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 90-100 pont között van:

- gyakorlatát az előírásokat teljesítve végezte el,
- a kapott feladatokat kiváló eredménnyel teljesítette,
- önismerete jó, eredményeit ismeri, törekszik az elfogulatlanságra, hibáit javítja,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, színesíti, differenciálja
- kiváló helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- kiváló szervező.

Jó (4) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 76-89 pont között van:

- gyakorlatát előírás szerint hiánytalanul teljesítette,
- a kapott feladatokat eredményesen teljesítette,
- törekszik az önismeretre, ismeri saját eredményeit és javítja hibáit,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli, javítja, színesíti,
- jó helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- jó szervező.

Közepes (3) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 61-75 pont között van:

- gyakorlatát átlagosan, változó minőségben teljesítette,
- a félévre előírt feladatokat hiánytalanul teljesítette,
- törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére,
- önismerete csaknem teljes, hibái felismerésében támogatásra szorul, kudarcai okait segítséggel felismeri,
- kommunikációs képességeit folyamatosan műveli,
- átlagos helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik.

Elésésés (2) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 51-60 pont között van:

- gyakorlatát még elfogadhatóan teljesítette, s igazolt mulasztás esetén hiányzó feladatait bepótolta,
- feladatai elvégzésében folyamatos támogatásra, kontrollra szorul, önállótlan,
- önismerete hiányos, hibáit önállóan nem ismeri fel, azokat, mint kudarcai okait nem fogadja el,
- éppen elfogadható helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik.

Elégtelen (1) gyakorlati jegyet kap, akinek a teljesítménye 0-50 pont között van:

- feladatait nem hiánytalanul teljesítette,
- hiányzásait, hiányosságait nem pótolta,
- munkavégzése az elégséges szintjét nem éri el.

A csoportos gyakorlat értékelése

A mért teljesítmény (max. 100 pont) összetevői:

- szakmai dokumentáció vezetése (elemzések, reflexiók a megadott szempontok alapján) max. 70 pont;
- az óvodai tevékenységek és interakciók elemzése - max. 30 pont;

A gyakorlati jegy megállapítása:

Jeles (5) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 90-100 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatokat az előírásoknak megfelelően magas színvonalon teljesítette,
- önállóan, igényesen vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét nagyfokú érdeklődéssel figyelte,
- kiváló helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- a megbeszéléseken és a kontakt órán érdeklődő, aktív, szakmódszertani elemzésére a nagyfokú tárgyalagosság jellemző,
- kommunikációs képességeit folyamatosan fejleszti.

Jó (4) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 76-89 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatokat az előírás szerint jó színvonalon, hiánytalanul teljesítette,
- önállóan vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét érdeklődéssel figyelte,
- jó helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- a megbeszéléseken és a kontakt órán aktív, szakmódszertani elemzésére elfogulatlanság jellemző,
- tudatosan törekszik a követelményekben megfogalmazott alapvető képességek fejlesztésére.

Közepes (3) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 61-75 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatait átlagosan, változó minőségben teljesítette,
- vezette a szakmai dokumentációt,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét figyelte,
- átlagos helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik
- megbeszéléseken és a kontakt órán részt vett, szakmódszertani elemzésében segítséget igényel,
- kommunikációs képességei fejlesztésre szorulnak.

Elésésés (2) gyakorlati jegyet az kaphat, akinek a teljesítménye 51-60 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatait elfogadhatóan teljesítette,
- igazolt mulasztás esetén hiányzó feladatait bepótolta,

- szakmai dokumentációját hiányosan vezette,
- az egyéni gyakorlatát teljesítő hallgatótársa tevékenységét figyelte,
- éppen elfogadható helyzetfelismerő és elemző képességgel rendelkezik,
- megbeszéléseken és a kontakt órán részt vett, szakmódszertani elemzése sok segítséget igényel,
- kommunikációs képességei fejlesztésre szorulnak.

Elégtelen (1) gyakorlati jegyet kap, akinek a teljesítménye 0-50 pont között van:

- a tanegységre előírt feladatait nem hiánytalanul teljesítette,
- hiányzásait, hiányosságait nem pótolta,
- munkavégzése az elégséges szintjét nem éri el

JELLENLÉTI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: Szakmai gyakorlat 2. / játéktevékenység (egyéni szakmai gyakorlat) 2. félév

Tanév: Tagozat: nappali, levelező*

Intézmény neve, címe:

Mentor óvodapedagógus neve:

sor- szám	NÉV	ALKALMAK 50 óra / 2 hét										
		1. nap dátum	2. nap dátum	3. nap dátum	4.nap dátum	5.nap dátum	6.nap dátum	7.nap dátum:	8.nap dátum:	9.nap dátum:	10.nap dátum:	pót dátum:
1.												
2.												
3.												
4.												

a jelenlét jelölése: X

a hiányzás jelölése: -

Kelt:

.....
mentor óvodapedagógus

JELENLÉTI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: **Szakmai gyakorlat 2. / játéktevékenység** (csoportos szakmai gyakorlat) **2. félév**

Tanév: **Tagozat:** nappali, levelező*

Intézmény neve, címe:

.....

Gyakorlatvezető oktató/mentor óvodapedagógus neve:

.....

sor- szám	NÉV								
		1.dátum	2.dátum	3.dátum	4.dátum	5.dátum	6.dátum	7.dátum	pót dátum:
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									

*jelölje az adatsorban a képzési formát

a jelenlét jelölése: **X**

a hiányzás jelölése: -

Kelt:

.....

mentor óvodapedagógus

ÉRTÉKELÉSI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: Szakmai gyakorlat 2. / játéktevékenység

(egyéni szakmai gyakorlat) 2. félév

Tanév:

Tagozat: nappali, levelező*

Intézmény neve, címe:

.....

.....

Mentor óvodapedagógus neve:

.....

sorszám	Név	Szakmai dokumentáció vezetése (max. 40 pont)	Gyakorlati feladatok teljesítése (max. 40 pont)	Önreflexió (max. 20 pont)	Összesen (max. 100 pont)	
1.						
2.						
3.						
4.						

Kelt:

.....

mentor óvodapedagógus

ÉRTÉKELÉSI ÖSSZESÍTŐ

Tantárgy: Szakmai gyakorlat 2. / játéktevékenység (csoportos szakmai gyakorlat) 2. félév

Tanév:

Tagozat: nappali, levelező*

Intézmény neve,

címe:

.....
Mentor óvodapedagógus neve:

.....

sorszám	Név	Szakmai dokumentáció vezetése (max. 70 pont)	Óvodai tevékenységek és interakciók elemzése (max. 30 pont)	Összesen (max. 100 pont)	Gyakorlati érdemjegy
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

* jelölje az adatsorban a képzési formát

Kelt:

.....
mentor óvodapedagógus

FELKÉRŐ LEVÉL KÜLSŐ SZAKMAI GYAKORLATRA

Tisztelt Intézményvezető!

Tisztelettel felkérem Önt, valamint az intézményében dolgozó pedagógusokat, hogy szakmai tudásukkal és tapasztalatukkal vegyenek részt (név, hallgatói neptun kód) az Tokaj-Hegyalja Egyetem I. évfolyamos óvodapedagógus (BA) szakos hallgatójának 2. félévi gyakorlati képzésében.

Kérem, hogy erről a “Befogadó nyilatkozat” kitöltésével és aláírásával szíveskedjen nyilatkozni, amit kérünk megküldeni az egyetem részére.

Hozzájárulását köszönjük és további eredményes munkát kívánunk!

Dr. Lívják Emília
egyetemi docens
gyakorlatvezető oktató

ÓVODAI BEFOGADÓ NYILATKOZAT SZAKMAI GYAKORLATRA

Alulírott intézményvezető hozzájárulok ahhoz, hogy (név, hallgatói neptun kód) az Tokaj-Hegyalja Egyetem I. évfolyamos óvodapedagógus szakos hallgatója a 201... év hó nap és 201.... év hó nap között a 2. félévre kötelezően előírt szakmai gyakorlatát a vezetésem alatt álló intézményben teljesítse.

Az óvoda neve, címe, elérhetőségei:

.....
.....

Az óvoda vezetője:

A mentor óvodapedagógus:

A gyakorlat ideje:

Kelt:

.....
intézményvezető

Fejlődési terv MINTA

Miben akarok fejlődni Ezt az oszlopot a hallgató tölti ki!	Mit teszek érte Ezt az oszlopot a hallgató tölti ki!	Hogyan támogatja a mentor Ezt az oszlopot a mentoróvodapedagógus tölti ki!
<i>Konfliktushelyzetek megoldására való képesség</i>	- Megfigyelem a mentor óvodapedagógust, hogy a csoportban előforduló konfliktushelyzeteket hogyan kezeli - Csoportba járó gyermekekről tájékozódás a mentor óvodapedagógustól	- Ösztönzőm az előforduló konfliktus helyzetek önálló megoldására - Megismertetem konfliktuskezelési stratégiákkal - A csoportban felmerülő nevelési szituációk, konfliktushelyzetek közös elemzése a hallgatóval
<i>Játzóképesség, játékirányító képesség</i>	- Játékelméleti ismereteim felfrissítése - Mentor óvodapedagógus megfigyelése - Bekapcsolódom a gyermekek játékába	- Bekapcsolom a hallgatót a játéktevékenységek tervezésébe, szervezésébe, irányításába - Részfeladatok önálló ellátásával bízom meg - Modellálom számára a játék tartalmának színesítési és bővítési lehetőségeit - Közös en elemezzük, értékeljük a tevékenységeket
<i>Kommunikációs készség</i>	- Az óvodás gyermek beszédfejlődésének jellemzőit elméletben átnézem - Megfigyelem az óvónőnek a gyermekekkel való kommunikációját	- Kommunikációs mintaadással - Pedagógiai helyzetek kommunikációs lehetőségeinek közös elemzésével - Ösztönözni a kommunikációs lehetőségek kihasználására
<i>Gondozás során a gyermekek szükségleteihez igazodó bánásmód alkalmazása</i>	- Interneten tájékozódok az óvodai gondozási tevékenységekkel, gyermekek testi szükségleteivel kapcsolatban - Mentortól kérek feladatot, amiből tapasztalatot szerezhetek	- Az óvoda pedagógiai programjának, a csoport naplójának gondozással kapcsolatos fejezeteit tanulmányoztatom a hallgatóval - A hallgatónak önállóan irányított gondozási részfeladatokat adok - Minden elvégzett feladat után közös en elemezzük, értékeljük a tevékenységét

Játéksituáció – elemzés szempontjai MINTA

- a játsszó csoportok száma a megfigyelt időszakban
- a játsszó csoportok elhelyezkedése a csoportban, egymáshoz való viszonyuk értékelése
- egy-egy játsszó csoportban a gyermekek létszáma
- játékfajták száma, megnevezése

Egy kiválasztott játék helyzetre vonatkozó szempontok:

A játék helye: csoportszoba alaprajza, elegendő-e a játéktér (továbbiakban a hospitálási napló szempontjai szerint)

A játék időtartama:

A játékfajták megnevezése:

A játék elmélyültsége: testtartás, figyelem jelei, stb.

Az együtt játsszó gyermekek kapcsolatai: vezetők-vezetettek viszonya, elfogadás, elutasítás, szabálytudat, a kapcsolatok szerkezete, kooperáció

A kapcsolatok formái: cselekvéses, verbális és metakommunikatív megnyilvánulások

Érzelmi vonatkozások: a gyermekek indulati szintje, örömszínezet jelei, konfliktusmegoldásuk módjai

Az óvodapedagógus vagy a hallgató bekapcsolódásának módja, minősége, fokozatai:

- az óvodapedagógus attitűdje a szabad játék objektív és szubjektív feltételeinek megteremtésében
- szerepet vállal-e, indokoltan, vagy nem; nem vesz részt a szituációban, indokoltan, vagy nem; konfliktushelyzetek megoldási módja és annak értékelése
- a metakommunikáció alkalmazása széles körű-e; a játéktevékenységében vállalt szerepének direkt vagy indirekt megnyilvánulásainak felsorolása, értékelése
- érvényesül-e a szabad játék túlsúlya – elegendő időt biztosít-e a napirend a szabad játékra

Játék tevékenység vázlat MINTÁK

Téma/projekt hét megnevezése: "Jégvarázs"

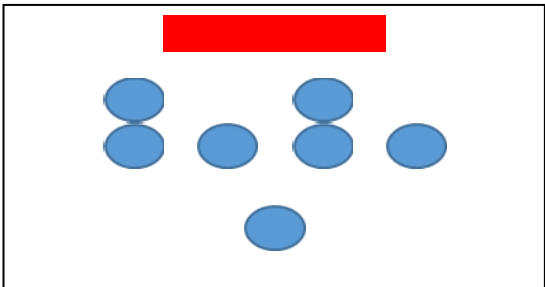
Kínált, párhuzamosan végezhető játékok

1. <u>Célba dobás hógolyóval</u> - Játékhoz eszközkészítése - dobozból "Olaf céltábla" készítés: gyermekek közösen megtervezik, majd különböző színű temperafestékekkel kifestik, "száját", ahová majd a hógolyókat lehet bedobni óvodapedagógus segítségével, kivágják - nemezelés technikájával különböző méretű hógolyók készítése • Eszközök papírdoboz (1,5mx0,5mx0,5m); temperafestékek; olló, színes gyapjú, víz, szappan; • Játék menete - a célbadobós játék során kisebb vagy nagyobb hógolyóval, - ill. különböző távolságról dobhatnak a gyermekek célba • Lehetséges műveltségtartalmak a játék során - <i>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka:</i> nemezelés során gömbölyítés technikája; játék- tárgy készítés során festés, - színkeverés, színek, térkitöltés; - <i>Verselés, mesélés:</i> "Aki fázik, vacogjon..." mondóka - <i>Mozgás:</i> egy kezes alsó dobás; egy kezes felső dobás - <i>Külső világ tevékeny megismerése:</i> téli csapadék formái; több-kevesebb, ugyanannyi; távolságok; alak-forma: gömb;	2. "Olaf és a hógolyó" - Játékhoz eszközkészítése - a társasjátékhoz szükséges bábkészítése: actimeles dobozból különböző – 5 féle – színű sálát viselő "Olaf figura" készítése: sálak rajzolása, kivágása, színezése, ragasztása; "Olaf" fejének kivágása, meg-rajzolása és felragasztása a dobozra - társasjátékhoz szükséges tábla elkészítése: kartonpapírra 5 féle színű út megrajzolása, színezése • Eszközök actimeles dobozok; dobókocka; papír, olló, színes ceruza, ragasztó, kartonpapír, • Játék menete szabály óvodapedagógus javaslatára: ahányat dob sz dobókockával, annyit lépsz a saját színű mezőn (például: citromsárga sálát viselő "Olaf" a citromsárga úton található mezőn halad); • Tovább fejlesztési lehetőség gyermekek vagy óvodapedagógus által javasolt újabb szabályok beépítése (például: "ha arra a mezőre lépsz, amire nap van rajzolva, akkor egyszer kimeradsz a dobásból") • Lehetséges műveltségtartalmak a játék során	3. Amőba játék - Játékhoz eszközkészítése • - "Olaf" és rénszarvas bábkészítése WC papír gurigából: "Olaf" és rénszarvas fej kivágás, kiszínezése, majd ragasztása a WC papír gurigára gyermekek által; - asztal lapjára szigetelőszalaggal ragasztok 3x3-as négyzetekből álló mezőt • Eszközök WC papír gurigák, olló, színes ceruzák, ragasztó, szigetelőszalag; • Játék menete az amőba játék szabályai szerint • Tovább fejlesztési lehetőség 4x4-es vagy 5x5-ös négyzetből álló mező készítése • Lehetséges műveltségtartalmak a játék során - <i>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka:</i> vágás, színezés, ragasztás - <i>Verselés, mesélés:</i> "Aki fázik, vacogjon..." mondóka - <i>Külső világ tevékeny megismerése:</i> sarkvidék élővilága; színek; tájékozódás síkban;
--	--	---

	- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka: vágás, színezés, ragasztás - Verselés, mesélés: "Aki fázik, vacogjon..." mondóka <i>Külső világ tevékeny megismerése:</i> téli időjárás és öltözködés; színek; több-kevesebb, ugyanannyi; tőszámlálás; tájékozódás síkban;	
--	--	--

Téma/projekt hét megnevezése: <i>“Sarkvidéki expedíció”</i>	
Kínált játék tevékenység tartalma: <i>„Eszkimók a sarkvidéken”- szerepjáték</i>	
- Játékhoz, párhuzamosan végezhető eszközkészítés 1. <i>Iglu építése</i> - dobozok bevonása óvodapedagógusi segítséggel, majd befestése - iglu megépítése gyermekek által az elkészített dobozok összeragasztásával - kibélelése szőrmékkel - gyűjtőmunka: különféle szőrmék, szőrme kabátok behozatala otthonról 2. <i>Halak, horgászbótok, lék és halsütő hely kialakítása, készítése</i> - halak kivágása különböző színű dekorgumiból, végére gémkapocs rögzítése, mágnesek rögzítése fa-bothoz, - kartonpapírból "lék" készítése - halsütő hely kialakítása: kartonpapírra faháncsok egymásra ragasztása, majd körbe rakása kővel - Eszközök dobozok (30cmx20cmx-12cm), fehér csomagoló papír, fehér temperafesték, szőrmék, szőrme kabátok, különböző színű dekorgumi, gémkapocs, mágnes, fabotok, kék, fehér és fekete színű kartonpapír; kövek, ollók, fakéreg, - Játék menete - a behozott szőrmékbe beöltözés; - halfogas léknél: a halakat az elkészített horgászbót segítségével kihalásszák - halak megsütése: a kifogott halakat a rájuk rögzített gémkapocs segítségével botra rögzítik és "megsü-tik"; - sütés közben zenei aláfestés: dobokon különböző ritmusok játssza - Tovább fejlesztési lehetőség - szőrméből husky kutya fejdíszkészítés; hámkészítés kötélfonással, majd „szános-kutyás” játék - gyermekek ötletei alapján - Lehetséges műveltségtartalmak a játék során - <i>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka:</i> festés, vágás, színezés, ragasztás, - <i>Verselés, mesélés:</i> találós kérdések állatokról – pingvin, hal, jegesmedve -; jégről, hóról, - <i>Külső világ tevékeny megismerése:</i> élet a sarkvidéken, sarkvidéki időjárás jellemzői; több-kevesebb, ugyanannyi; számlálás; csoportosítás; tájékozódás térben; - <i>Ének, zene énekes játékok, gyermektánc:</i> ritmusérzék fejlesztés és hallásfejlesztés (dobolás során)	
Nevelési és képességfejlesztési feladatok	- kooperációs készség fejlesztése - szem-kéz koordináció fejlesztése - fantázia, kreativitás, térérzékelés fejlesztése

8.Mozgásos játék tervezet MINTA

MOZGÁSOS JÁTÉK TERVEZET „Házatlan mókus”		
MIT? <i>A tevékenység kifejtése</i>	HOGYAN? <i>A játékfeldolgozás mód- szereit Játékos nyelvezet</i>	MIÉRT? <i>Fejlesztési feladatok</i>
Eszköz: létszámnak megfelelő hullahopp karika Szervezés: Karikák előkészítése kiosztása Gyerekek elhelyezkedése a térben  A játék leírása: A gyerekek/mókusok, szabadon futkározhatnak a karikák, vagyis a „házak/oduk” között szétszórta a teremben. A „Mókusok be a házba!” felszólításra mindenki karikát keres magának. Akinek nem jutott ház, a játékvezetőhöz megy, s ő lesz a következő „Házatlan mókus”. A házatlan mókus elkiáltja magát, hogy „Mókusok ki a házból!”, majd szaladni kezd a társaival együtt és ha újra meghallják a „Mókusok be a házba” kiáltást, akkor a mókusok gyorsan házat keresnek, és akinek az előbb nem jutott, most igyekezik „házat” találni magának. Az az ügyes, aki egyszer sem marad ház nélkül. Az az ügyes, aki gyorsan talál magának házat. Hibajavítás: Ügyelj arra, hogy csak akkor állj bele a karikába amikor meghallod a kiáltást! Variációk: A játék ismétlése során, a futás módja és a karikában való testhelyzet változtatható. Játék indítsa: rajta vezényszóra	Emlékeztek, amikor tegnap a parkban sétáltunk és láttuk mókusokat? Ugye milyen fürgék voltak? És arra ki emlékszik, hogy miben élnek a mókusok? Pontosan, odúban. Ma mi is kis, ügyes mókusok leszünk és versenyezni fogunk, hogy ki ér leghamarabb az odúba. Aki a leghamarabb tud beleugrani, az lesz a legügyesebb kis mókus. Gyertek, megmutatom, hol vannak az oduk. Mindenki keressen magának egy odut, és álljon bele. Ha elkiáltom magam, „Mókusok ki a házból!”, akkor szaladni kezdtek és ha újra meghalljátok a „Mókusok be a házba” kiáltást, akkor gyorsan odut kell keresnetek. Nagyon ügyes mókuskák vagytok, indulhat a játék.	Nevelési feladatok: ▪ Önfegyelem, szabálytudat: ha a karikában már valaki áll, akkor gyorsan keres egy másikat ürest ▪ Sportszerűség: nem löki ki a társait a karikából, hogy beállhasson a helyükre Képességfejlesztés: ▪ Gyors reagáló képesség: amikor meghallja a vezényszót, minél gyorsabban beáll a hozzá legközelebb eső karikába ▪ Térérzékelés: futás közben nem ütközik társaival ▪ Figyelem: figyelmesen követi a játék menetét hiszen bármikor elhangozhat a vezényszó ▪ Térérzékelés: átlátja a meghatározott térben elhelyezett karikákat Differenciált egyéni visszajelzések a játékról. Egyéni dícséret

Játék tevékenység tervezése

<u>Játékfajta</u>	<u>Játék tartalma</u>	<u>Hatása, bekapcsolódó tevékenységek</u>	<u>Bekapcsolódás módja</u>	<u>Továbbfejlesztése, kapcsolódás az ünnepkörhöz</u>
Szerepjáték	papás-mamás	Ének tevékenység, verselés Fejlődik a gyerekek szó-kincse, beszédképességük Ritmus érzékük Együtt éneklés öröme	Ha a gyerekek megkérnek, hogy játsszak velük, akkor bekapcsolódok a játékba	Elmondom nekik, hogy régen a fiúknak katonának kellett lenni, és katonás dalt énekelünk pl: aki nem lép egyszerre, vagy verse-lünk pl: Melegebben süt a nap elmúlt már a hosszú tél... vagy mondókázunk pl: Volt egyszer egy katona
Szerepjáték	Főzőcske	Külső világ tevékeny megismerése Matematikai tapasztalatok szerzése Eddig szerzett tapasztalatok felelevenítése	Oda megyek a babakonyhában játszó gyerekekhez	A különböző zöldségekből levest főzünk a katonáknak, és közben énekelünk pl borsót főztem, aki nem lép egyszerre
Építő, konstruáló játék	Fakockából való építés	Matematikai tapasztalatszerzés Beszélgetünk az építő kockák alakjáról Formai érzék fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Térlátás fejlődése	A szőnyegen fakockából építő gyerekeknek új ötletet javasolok	Fakockából várat építünk a huszároknak, katonáknak Kis zászlókat készíték és az elkészült várak tetejére helyezem Katonákat készíték és megkérem a gyerekeket, hogy helyezték el a várban

Szabályjáték	Memóriakártya	<i>Rajzolás, mintázás, kézi-munka</i> Esztétikai érzék fejlesztése Színek megismerése Kreativitás fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése	Igény szerint bekapcsolódok a kártyázók közé	A kártyalapokon lévő színekből szóba hozom a magyar zászlót, megkérdem, hogy ki tudja nekem megmondani, hogy milyen színű a magyar zászló, rajzoljunk együtt egy magyar zászlót
Mozgásos játék (udvaron)	Addj király katonát	<i>Mozgás</i> Szabálytudat kialakulása Gondolkodás fejlődése Mozgás igény kielégítése	Figyelek rá, hogy ne legyen balesetveszélyes, ha kevesen vannak, akkor beállok a játékba	
Dalos játék	Ispirityi Pál	<i>Dalos játék</i> Szabálytudat kialakulása Önfegyelem Alkalmazkodó képesség fejlesztése Gondolkodás fejlesztése	Bekapcsolódok a játékba és új mozgásformát viszek bele	Megbeszélem a gyerekekkel, hogy ne csak egyszerűen sétáljunk, hanem meneteljünk, mint a katonák, mondókázunk közben pl: Volt egyszer egy katon
Konstruáló játék	LEGO-ból építünk	<i>Matematikai tapasztalat szerzés</i> Formai érzék fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Térlátás fejlődése Beszélgetünk a legok méretéről Kisebb-nagyobb fogalom pár	Leülök a gyerekek mellé és új ötletet ajánlok nekik	Megkérdem a gyerekeket, hogy lenne-e kedvük erődöt építeni, kis zászlókat teszünk az elkészült erődök tetejére, közben verselünk pl: Donászy Magda: Március 15.

Építő, konstruáló játék	Vasút építése sínekből	<i>Matematikai tapasztalat szerzés</i> Formai érzék fejlesztése Szem-kéz koordináció fejlesztése Térlátás fejlődése Hosszabb-rövidebb fogalompár Magasabb-alacsonyabb fogalompár	Vasúti sínekkel játszó gyermekek mellé leülök és megkérdem, hogy lenne e kedvük egy hadiút építéséhez	Építés közben megbeszéljük, hogy melyik sín rövidebb és melyik hosszabb, melyik vasúti kocsi magasabb és melyik alacsonyabb Közben énekelünk pl: A győri Györgynek, Aki nem lép egyszerre
Gyakorlójáték	Lovacska húzgálása előre hátra Hintalovazás	Szem-kéz koordináció fejlesztése	A lovacskával játszó gyermekhez oda viszek egy babát amit kinevezek katonának	A katonával és a lovacskával elmegyünk megmenti a királylányt a várba, LEGO-ból várat építünk ahonnan kitudjuk menteni a királylányt
Mozgásos játék (udvaron)	Fogócska	<i>Mozgás</i> Nagy mozgásigény kielégítése	Az udvaron fogócskázó gyereket oda hívom és játék ötletet ajánlok nekik	A Volt egyszer egy katona c mondókával kiszámoljuk, hogy ki lesz a fogó, ő lesz a magyar katona és neki kell elkapni az idegen katonákat
Mozgásos játék (udvaron)	Mókusok ki a házból!	<i>Mozgás</i> Nagy mozgásigény kielégítése	Egy új játékot ajánlok a gyerekeknek ami hasonló a mókusok ki a házból c játékhoz	Katonaparancsnok A gyerekek körben ülnek vagy a földre helyezett karikákba állnak. Egy széken áll középen a parancsnok és azt mondja:

				Menetel a katona, mellette ballag a lova. Fuss, katona, szaladj, tölünk el ne maradj! Mindenki szalad körbe a vers alatt, aztán a „maradj!”-ra a parancsnok taposol egyet, mindenki keres magának egy széket vagy karikát. Aki legelőször ül a középső székre, az lesz a parancsnok.
Gyakorlójáték	Az asztalon autót tologatása illetve Unatkozó, tétlenkedő gyerekeknek kínálok	<i>Matematikai tapasztalatszerzés</i> Ki nem esett ki egyszer se? Ki volt az első aki kiesett?	Az asztalnál autót tologató gyerekeknek új játéklehetőséget kínálok fel. Oda viszem a zászlót és elmondom, hogy mutatok nekik egy új játékot.	Ragadd meg! Körben ülünk, középen eggyel kevesebb zászló, mint ahányan vagyunk. „Ragadd meg!”-re mindenki felkap egyet, akinek nem jutott, kiesik és nem búsul, figyeli tovább a játékot. Minden kiesésnél elveszünk egy zászlót!

Gondozási feladatok

<u>Típusa</u>	<u>Bekapcsolódás módja</u>	<u>Hatása</u>
Öltözködés	Igény szerint differenciálva kapcsolódom, be a kicsiknek segítek a cipőváltásban, a nagyoknak igény szerint a cipő bekötésében. A nagyok buzdítom, az önállóságra és kérem, hogy segítsenek a kicsiknek, valamint mutassanak példát. Ösztönzőm őket arra, hogy igényükké váljon a ruhájuk rendben tartása. Rendszeretetének megéreztetése a kicsiknél és nagyoknál egyaránt. Figyelek a rétegese öltözködésre, mely az időjárásnak megfelelő legyen, a szülőket kérem a gyermekük részére a megfelelő és elegendő ruházat biztosítást. Felhívom a figyelmüket arra, hogy ruhájukat a jelükkel ellátott fogásra tegyék, hogy mindenki megtalálja a sajátját.	Jobb-bal kéz és láb differenciálása Szem-kéz koordináció fejlődése Gondolkodás fejlődése önállóságra nevelés „Én” tudat erősítése, megszilárdítása
Tisztálkodás	Figyelek, hogy étkezés előtt és után, a WC használat után, és minden olyan esetben amikor szükséges alaposan kezet mossanak. Szappan felelőst választok, aki kézmosásnál adagolja majd a szappant. Mosdóhasználatnál a nagyok már tudják, hogy a ruhájuk ujját fel kell tűrni. A kicsiknek ebben még segítségre van szükségük. A nagyok már tudják a helyes mosdóhasználatot, a kicsiknek megmutatom, hogy először bevizezik a kezüket, utána összedörzsölik a szappant, majd alaposan leöblítik, végül szárazra törlik a saját jelükkel ellátott törölközőjükben. Kérem a nagyobbakat, hogy segítsék kisebb társait, valamint ők is figyeljenek arra, hogy ne legyen pocsolás. A WC rendeltetésszerű használatában segítséget nyújtok, ügyelek a megfelelő WC papír használatára és arra, hogy húzzák le maguk után a WC-t, majd mossanak jól alaposan kezet. Ebéd után én adagolom a fogkrémet, 5-6 évesek már önállóan mosnak fogat, a kicsiknek elmagyarázom, hogy fogkrémmel mossák meg a fogukat. A poharukat töltsék meg vízzel és tegyék a mosdó szélére, a csapot zárják el és ne folyassák feleslegesen a vizet.	Személyi és környezeti tisztaság iránti igény kialakulása. Higiénia normák elsajátítása Esztétikus küllem Önállóságra nevelés Egyéni bánásmód, differenciált bánásmód

Fésülködés Zsebkendő használat	A fogkeféjüket alaposan mossák meg, poharukat öblítsék ki és tegyék a helyükre. A fésülködésnél minden gyermeknek segítséget nyújtok, a hajukat igényesen összefogom, megigazítom. A csoportszobában elhelyezett zsebkendőtartóban mindig álljon a gyermekek rendelkezésére elegendő zsebkendő, azt szükség szerint használják. Szükség szerint segítséget nyújtok a kisebbeknek, megtanítom az orrfújás technikáját.	Ápoltság, igényesség érzésének felkeltése. Az orrfújás technikájának elsajátítása. Differenciált bánásmód.
Étkezés	Megfelelő mennyiségű és minőségű ételeket kínálok a gyermekeknek, zöldséget és gyümölcsöt. Buzdítom őket arra, hogy az új, ismeretlen ételeket is kóstolják meg. Étkezésnél a naposok megterítenek, közben kötenyt viselnek. Szalvétát tesznek minden aszaltra. Példa mutatással tanítom őket a kulturált étkezési szabályokra, csak az asztaltársaikkal beszélgessenek, de azt is csak halkan, étkezés közben nyugodtan üljenek, a tányér fölé hajolva, csukott szájjal egyenek szükség szerint használják a szalvétát és ne morzsáljanak. . Kérem a nagyok, hogy étkezés közben is segítsék a kisebbeket! A nagyok maguknak töltenek inni, a kicsiknek a nagyok, vagy az óvodapedagógus, vagy a dajka tölt inni. A kicsiknek megmutatom, hogyan használják helyesen az evőeszközöket. Tízórainál a mosdóból visszajövet maguk veszik el a tányérokat és a poharakat. Étkezés végén is ők viszik ki a tányérokat, bögréket, a használt szalvétát pedig a szemetesbe dobják.	Az egészséges táplálkozás igényére nevelünk. Helyes evőeszköz használat Szociális készségek kialakulás Étkezési normák elsajátítása Önkiszolgálás segítése, támogatása